

Сучасні характеристики взаємозв'язку прямого оподаткування та інвестиційної діяльності підприємств

Тетяна Гром

студент,

*спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК» м. Київ, Україна*

(1) Податки – необхідний інструмент функціонування держави з метою підвищення рівня розвитку економіки як підприємств, так і держави загалом. Будучи важливим джерелом поповнення державного бюджету, податкові надходження дозволяють державі виконувати свої функції та задовольняти потреби суспільства. У сучасному суспільстві, крім фіскальної функції, податки також виконують регулюючу функцію, стимулюючи розвиток окремих секторів економіки та перерозподіляючи доходи серед усіх членів товариства. Комерційні організації є одним із основних платників податків. Податки, сплачувані комерційними підприємствами впливають на фінансові результати роботи по-різному і далеко не однаковою мірою.

(2) Незважаючи на значну кількість наукових праць з питань оподаткування підприємств, багато питань досі не повністю вирішено. Зокрема, значний внесок у розробку цього питання зробили такі науковці як Гринюк Р. М., Садовенко М. М., Волощук М. Г, Матьола І. І.

У сучасній економічній літературі немає єдиного підходу до визначення впливу податків на результативність діяльності підприємства. Тому ці аспекти дослідження потребують подальшого вивчення.

(3) Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні впливу на господарську діяльність різних форм прямого оподаткування.

(4) Прямі податки – це економічні відносини щодо безповоротного руху вартості від суб'єктів господарювання до централізованого фонду фінансових ресурсів держави, базою сплати яких є доходи підприємницьких структур або населення, котрі використовуються для забезпечення розширеного відтворення, розвитку економіки країни в цілому та виконання нею соціальних функцій, а їх обсяги залежать та впливають на суму доходів підприємств [1, с. 69].

Податки, що сплачуються комерційною організацією, впливають на фінансові результати роботи по-різному, але не так само. Принципово важливим для організацій є джерело сплачених податків, оскільки це багато в чому визначає конкурентоспроможність їх продуктів, обсяг продажу та, зрештою, фінансові показники ефективності. До таких джерел відносяться: витрати організації, прибуток. Найбільша група податкових платежів – це податки, що належать до витрат. Податки, включені у вартість виробництва, включають: страхові внески, транспортний податок, податок на видобуток корисних копалин, земельний податок.

Податкові платежі суттєво впливають на всі показники діяльності організації у поточних, а й у передбачуваних періодах. Цей вплив можна оцінити

з позитивної та негативної точок зору. Негативний вплив податків проявляється у прямому зниженні доходів та інвестиційних можливостей організації. Цей прямий вплив проявляється внаслідок реалізації фіскальної функції податків. До позитивних моментів можна віднести непрямі стимули для організацій знайти шляхи підвищення ефективності використання ресурсів, ефективності праці, виробництва та управління в організації. З метою підвищення ефективності діяльності організації необхідно систематично аналізувати вплив податковий платежів на фінансові показники підприємства.

Розмір податкових ставок значно впливає на кінцевий результат діяльності підприємств та наповнення державного бюджету. Високі ставки, хоча вони повинні збільшити суму податкових надходжень у бюджет, на практиці можуть мати зворотний ефект, в той час як низькі ставки, навпаки, можуть збільшити потік податків. Крива Лаффера, яка пов'язує податкові ставки та податкові надходження, найкраще ілюструє ці стосунки. За словами Артура Лаффера, існує оптимальна ставка податку, що максимізує суму податкових платежів [3].

У випадку, якщо ставки податку нижчі від оптимальних, деякі потенційні податкові надходження не приймаються державним бюджетом, що є додатковим прибутком підприємства. З точки зору держави цей ефект негативний, оскільки існує ризик недостатнього заповнення державного бюджету для реалізації функцій, покладених на державу. З погляду підприємства - низькі ставки стимулюють підприємництво, оскільки вони забезпечують високий рівень рентабельності.

Крім того, надмірно високі податкові ставки, що зменшують прибуток підприємств, навпаки, стримують підприємництво, що може призвести до низки негативних наслідків:

1. деякі підприємства не можуть бути прибутковими та рентабельними, а в результаті вони змушені припинити свою діяльність;

2. існує великий ризик ухилення підприємств від сплати податків, і, отже, підвищення рівня тіньової економіки;

3. важливим компонентом власного капіталу підприємства є нерозподілений прибуток, який значно зменшується зі збільшенням суми сплачуваних податкових платежів. Нестача нерозподіленого прибутку негативно позначається на фінансовій стабільності, фінансовій незалежності підприємства, що призводить до скорочення суми дивідендів, зниження ціни акцій і, як наслідок, сум, які можливо інвестувати у діяльність підприємства.

(5) Тому для розвитку економіки державі бажано створити оптимальний податковий тягар з мінімальними податковими ставками, який забезпечувало б отримання достатньої кількості коштів у бюджет, але не були б надто обтяжливими для підприємства.

Список використаних джерел

1. Гринюк Р. М. Функції та принципи прямого оподаткування підприємницьких структур: теоретичний аспект / Р. М. Гринюк // Науковий вісник Херсонського державного

університету. – 2016. - №16. – Частина 1. – С. 69-72.

2. Загура Б. Аналіз впливу оподаткування на господарську діяльність підприємств в [Електронний ресурс] / Б. Загура // Режим доступу до ресурсу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/16914/1/47.pdf>.

3. Садовенко М. М. Проблеми та шляхи вдосконалення системи прямого оподаткування в Україні / М. М. Садовенко, А. М. Арієнчук // Бізнес Інформ. - 2019. - №12. - С. 325–331.

4. Становлення та розвиток податкової системи України [Текст] : монографія / М. Г. Волощук, І. І. Матьола, Т. О. Карабін, О. В. Білаш. – Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2021. – 172 с.